

Voorzieningen voor vleermuizen in de gevel

Bepaalde vleermuissoorten wonen graag in gebouwen. Vleermuizen zijn nuttige dieren, ze zorgen ervoor dat de insectenoverlast verminderd. Aangezien deze dieren zelf geen nest kunnen bouwen, bestaan er geschikte kieren en gaten in de gevel waar ze kunnen huizen. In nieuwe gebouwen ontbreken deze kieren vaak. De spouwmuur met baksteen metselwerk kan huisvesting bieden aan vleermuizen mét behoud van een goede isolatiewaarde van de gevel.

Voorwaarden

Door het in metselen van prefab kasten of plaatsen van maatwerkkasten zijn er goede verblijfsmogelijkheden in de spouw die aan bepaalde voorwaarden moeten voldoen:

- de uitvliegopeningen voor vleermuizen bevinden zich minimaal 3 meter boven de grond;
- de afstand tussen de wanden waartussen ze weggroepen moet klein zijn: 1,7 x 2 cm voor kleine soorten en 2,5 x 4 cm voor grotere soorten;
- de meest geschikte plekken voor vleermuizen zijn zuid- en westgevels;
- de omgeving van de invliegopening moet donker genoeg zijn en op minder dan 2 meter afstand vrij van obstakels;
- invliegopeningen moeten zich niet vlak boven of naast ramen en deuren bevinden.

In de luchtspouw

In het Bouwbesluit is ingevoerd dat, ten behoeve van vleermuizen en andere door de Flora- en faunawet beschermde soorten, openingen groter dan 1 cm mogen zijn. Hierdoor kan in principe de volledige spouwruijme voor vleermuizen geschikt worden gemaakt. Voorwaarde is een vrije luchtspouw van minimaal 3 cm. De minerale wol moet voorzien zijn van een harde ruwe buitenlaag. Daar is op dit moment alleen nog geen gangbare oplossing voor. Wanneer het gebruik van de volledige spouwruijme niet acceptabel is, kan deze mogelijkheid ook worden beperkt tot enkele kleinere geveloppervlakken zoals een gemetselde borstwering.

Ingemetselde kasten

In de praktijk wordt vaak gekozen voor speciale kasten die in het buitenspouwblad of in de spouw worden ingemetseld. Hierbij gaat de voorkeur uit naar keramiek, omdat dit stabiliserend op temperatuur en luchtvochtigheid werkt. Ondanks dat de kasten zich in het gebouw bevinden, bieden deze een duidelijk afgesloten plek voor de dieren. Doordat de kasten in een grotere (baksteen)massa zijn opgenomen, zijn de klimaatcondities redelijk stabiel en daarmee voor vleermuizen een geschiktere kraam- en winterverblijfplaats dan kasten die op de gevel zijn aangebracht.

Een kast kan duidelijk zichtbaar of bijna onzichtbaar worden ingebouwd. De prefabkasten zijn groot genoeg voor verblijfplaatsen van paartjes en zomerverblijfplaatsen tot 20 dieren, maar zijn over het algemeen te klein voor kraamverblijfplaatsen.

Kasten in de spouw

Kraamverblijfplaatsen moeten een stabiele temperatuur, maar ook voldoende verschillen in microklimaat hebben. Bij een kraamvoorziening in een spouw moet worden uitgegaan van een relatief groot verblijf. Dit kan gerealiseerd worden door de prefabkasten te schakelen.

Bij het inbouwen van een kast kan er in de spouw minder ruimte ontstaan voor isolatiemateriaal. Dat hoeft niet ten koste te gaan van de isolatiewaarde wanneer er tussen de kast en het binnenspouwblad isolatiemateriaal met een hogere isolatiewaarde wordt aangebracht. Er kunnen ook (houten) maatwerkkasten in de spouw worden toegepast. Een goede 'mestafvoer' wordt verkregen door de bodem van de kast sterk hellend richting de uitvliegopening te maken. De uitwerpselen leveren door snelle uitdroging gewoonlijk geen overlast op. (Bron: KNB)

Meer informatie: De brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen' is te downloaden via <http://www.zoogdiervereniging.nl>. De Zoogdiervereniging kan ook adviseren bij maatwerk.